

LES ASSOCIACIONS D'UTILITAT PÚBLICA

Anàlisi del procés d'obtenció administratiu per l'obtenció de declaració d'utilitat pública

Punts de millora

ÍNDEX:

1. ANTECEDENTS I OBJECTE DE L'INFORME.....	2
2. CONCLUSIONS	3
3. SIMILITUDS I DIFERÈNCIES ENTRE LES FUNDACIONS, ASSOCIACIONS I ASSOCIACIONS DECLARADES D'UTILITAT PÚBLICA.....	5
4. CONTROL DEL COMPLIMENT DELS REQUISITS PER INSCRIURE UNA FUNDACIÓ I OBTENIR PER PART D'UNA ASSOCIACIÓ EL CARÀCTER D'UTILITAT PÚBLICA.....	7
5. PROPOSTA DE MILLORA PROCEDIMENT PER OBTENIR LA DECLARACIÓ D'UTILITAT PÚBLICA.....	10
6. REQUISITS QUE HAN DE COMPLIR LES ESAL PER GAUDIR DELS BENEFICIS FISCALS ESTABLERTS EN LA LLEI 49/2002.....	12

1. ANTECEDENTS I OBJECTE DE L'INFORME

Se'ns sol·licita assessorament professional referent a l'anàlisi del procés que han de seguir les associacions que vulguin assolir la declaració d'Utilitat Pública.

Es tracta de valorar el procés legalment establert per obtenir aquesta qualificació i establir i oferir propostes de millora al respecte.

Restem a la seva disposició per a qualsevol aclariment

Terrassa, a 25 de juliol de 2023

Enric Rius Macias

Economista

Soci-Director

Rius Consultors Associats, S.L.P.

Eva Albet Mena

Advocada

Rius Consultors Associats, S.L.P.

2. CONCLUSIONS

- Ha d'existir un procediment administratiu de verificació que garanteixi que les associacions que sol·liciten ser declarades d'utilitat pública tenen interès general per poder gaudir aquest tipus d'entitats d'ajuts, subvencions, beneficis fiscals i incentius al mecenatge, igual que les fundacions.
- El caràcter d'interès general de les Fundacions es verifica administrativament prèvia anàlisi i posterior inscripció de les mateixes en el Registre de Fundacions i validació per part del Protectorat. L'interès general d'una Fundació se li pressuposa amb la seva inscripció.
- L'obtenció del caràcter d'utilitat pública per part d'una associació depèn sempre de l'informe del ministeri d'hisenda que és sempre obligatori i determinant administrativament parlant.
- El procés d'obtenció de verificació de l'interès general per les associacions no pot ser diferent de l'estipulat per les fundacions.
- La diferència de procediment i l'obligatorietat de l'esmentat informe a l'hora de declarar la utilitat pública d'una associació amb relació a les fundacions és discriminatòria i ha portat en molts casos a optar a constituir fundacions en lloc d'associacions o transformar-les posteriorment
- El registre d'associacions i l'òrgan de verificació de l'activitat de les associacions d'utilitat pública haurien de ser els òrgans que validessin el caràcter d'interès general de les associacions, no sent necessari cap informe determinat i preceptiu del ministeri d'hisenda.
- El fet que el dret d'associar-se és un dret fonamental (22 CE) a diferència del de fundació (art. 34 CE) que és un dret constitucional, però sense tenir la característica de fonamental, no pot ser la justificació per exigir a les associacions que vulguin tenir el distintiu d'utilitat pública el compliment d'un procediment més llarg, incert i amb la necessària obtenció d'informes obligatoris i determinants d'organismes, com el d'hisenda.
- Fins a la sentència del Tribunal Suprem de 22 de novembre de 2011 en la que es va atorgar la utilitat pública al Club Natació Manresa, s'aplicava jurisdiccionalment el procediment legalment establert en el que l'informe favorable de l'Agència Tributària era preceptiu i vinculant, fent l'AEAT una interpretació del concepte d'interès molt restrictiu, entenent que les entitats que presten serveis a canvi d'una contraprestació no beneficien a un col·lectiu genèric de persones. A partir d'aquell moment es va començar a qüestionar el caràcter preceptiu i vinculant de l'informe d'hisenda, havent obtingut en via jurisdiccional i des de l'esmentada sentència diverses associacions el reconeixement de la condició d'utilitat pública.

- Proposem la modificació de l'article 35 de la Llei Orgànica 1/2002, de 22 de març, i en l'article 3 del Real Decreto 1740/2003, de 19 de desembre excloent la necessitat de l'informe preceptiu i determinant del Ministeri d'Hisenda, ja que avui en dia i segons estipula el procediment en el cas que l'informe d'hisenda sigui desfavorable l'administració no podrà emetre un dictamen contrari, quedant només la possibilitat d'impugnar la resolució judicialment, procés que només podran iniciar determinades associacions.
- Modificar l'article 31 de la LO 1/2002, eliminant el requisit de prèvia inscripció de dos anys en el registre d'Associacions, i substituint la presentació de documentació comptable i memòries dels dos últims anys per la presentació d'un pla de viabilitat dels dos primers anys de l'entitat, amb un contingut igual o similar al que les Fundacions han de presentar per la seva inscripció.

3. SIMILITUDS I DIFERÈNCIES ENTRE LES FUNDACIONS, ASSOCIACIONS I ASSOCIACIONS DECLARADES D'UTILITAT PÚBLICA

3.1 Substrat personal o patrimonial

Per constituir una fundació és necessària l'afectació d'uns béns o drets amb contingut econòmic per una o diverses persones. En canvi, per constituir una associació és necessària la unió de tres o més persones que uneixen els seus recursos personals, però que no és necessària l'existència d'un patrimoni.

3.2 Sense afany de lucre

El fet de no tenir afany de lucre és una característica que tant les fundacions com les associacions comparteixen per definició. Aquesta característica compartida per ambdues entitats implica que aquestes entitats en cap cas podran repartir els seus beneficis entre els seus fundadors o socis, sinó que en el supòsit d'existir beneficis aquests hauran de revertir-se en l'activitat de l'entitat.

Dit això, també s'ha de deixar palès que el fet de no tenir afany de lucre no vol dir que aquest tipus d'entitats no puguin dur a terme una activitat econòmica i prestar serveis amb els quals puguin obtenir guanys, sempre que aquests siguin aplicats a les seves finalitats estatutàries.

3.3 Interès general

Les fundacions per definició han de tenir interès general, en canvi, les associacions poden tenir una finalitat d'interès general o particular. Les associacions d'utilitat pública, però, igual que les fundacions han de tenir unes finalitats estatutàries que tendeixin a promoure interès general.

Les finalitats i activitats de les fundacions sempre han de tenir interès general, el Registre de Fundacions valida l'interès general de les activitats de les fundacions en el moment de la seva inscripció mitjançant l'anàlisi de les activitats que figuren estatutàriament.

3.4.- Inscripció en el Registre

Les Fundacions adquireixen la seva personalitat jurídica amb la inscripció al Registre de Fundacions. El Registre de Fundacions i el protectorat validen el compliment dels requisits establerts en la normativa aplicable per la seva constitució. Les associacions, en canvi, s'inscriuen al registre a efectes de publicitat.

Les associacions declarades d'utilitat pública han d'estar inscrites en el registre, de fet perquè una associació pugui presentar la sol·licitud per ser declarada d'utilitat pública ha d'estar

inscrita en el registre corresponent durant al menys els dos anys immediatament anteriors a la presentació de la sol·licitud.

3.5 Beneficiaris

Les associacions poden desenvolupar una activitat que estigui o no restringida exclusivament a beneficiar als seus associats.

En canvi, les activitats dutes a terme per les associacions d'utilitat pública i les fundacions han d'estar obertes a qualsevol beneficiari diferent dels seus associats, fundadors, patrons i persones vinculades.

3.6 Retribucions de l'òrgan de govern

Els membres dels òrgans de govern de les fundacions, associacions i associacions d'utilitat pública han d'exercir els seus càrrecs gratuïtament, encara que els membres de les juntes directives de les associacions i els patrons de les fundacions podran rebre una retribució adequada per la realització de serveis diferents de les funcions que els corresponen com a membres de l'òrgan de representació.

3.7 Suficiència mitjans

Per aconseguir la declaració d'utilitat pública d'una fundació o perquè una fundació pugui inscriure's al registre és necessari que comptin amb els mitjans personals i materials adequats per a garantir el compliment de les finalitats estatutàries. En el cas de les fundacions en el moment de presentar al registre la carta fundacional s'ha de presentar al protectorat un projecte de viabilitat econòmica dels dos primers anys de funcionament de la fundació i les activitats previstes.

4. CONTROL DEL COMPLIMENT DELS REQUISITS PER INSCRIURE UNA FUNDACIÓ I OBTENIR PER PART D'UNA ASSOCIACIÓ EL CARÀCTER D'UTILITAT PÚBLICA

Les fundacions i les associacions declarades d'utilitat públiques poden gaudir d'ajuts, subvencions, beneficis fiscals i incentius al mecenatge regulats en la Llei 49/2002, per això necessàriament ha d'existir en ambdues entitats un control administratiu i de verificació que garanteixi el compliment de l'interès general per part d'aquestes entitats sense afany de lucre.

L'administració ha de disposar dels instruments adequats per a garantir l'ús i la destinació correctes de les ajudes i subvencions públiques que perceben les associacions declarades d'utilitat pública i les fundacions, així com dels fons procedents de la captació ciutadana i dels provinents del mecenatge privat.

L'establiment d'aquest règim fiscal especial ve donat prenent en consideració la funció social, activitats i característiques de les entitats sense afany de lucre.

A les fundacions se'ls hi dona la qualificació d'entitat amb finalitats d'interès general un cop inscrita al registre de fundacions la carta fundacional, prèvia anàlisi del projecte de viabilitat econòmica dels dos primers anys de funcionament de la fundació i de les activitats previstes per part del protectorat, sense necessitat de cap informe preceptiu i vinculant del ministeri d'hisenda.

Un cop inscrites les fundacions al Registre de Fundacions poden optar a l'aplicació del règim fiscal especial regulat en la Llei 49/2002, si donen compliment als 10 requisits relacionats en l'article 4 de l'esmentada llei.

En canvi, el procés perquè una associació sigui declarada d'utilitat pública per poder optar aquest règim fiscal especial és llarg, incert i amb requisits i validacions administratives diferents de les establertes per les fundacions establint com a preceptiu i vinculant el tantes vegades citat informe d'hisenda, en el que s'informa sobre la concurrència en l'associació dels requisits legals exigibles i la procedència d'efectuar la declaració d'utilitat pública.

La diferència de procediment i l'obligatorietat de l'esmentat informe a l'hora de declarar la utilitat pública d'una associació amb relació a les fundacions entenem que és discriminatòria i ha portat en molts casos a constituir fundacions en lloc d'associacions o bé iniciar un procés de transformació de l'associació en fundació per evitar començar el procés legal establert actualment per l'obtenció de la declaració d'utilitat pública.

L'establiment d'un procés igual al de les fundacions perquè les associacions poguessin optar a la utilitat pública evitaria forçar un canvi de tipus d'entitat, quan l'essència d'una fundació és un patrimoni i en les associacions les persones. Davant aquesta situació, entenem que seria necessari l'establiment d'un procediment que permetés que les associacions tinguessin accés a la utilitat pública en condicions d'igualtat amb l'establert per les fundacions.

El procés d'obtenció de verificació de l'interès general per les associacions no hauria de ser diferent de l'estipulat per les fundacions i proposem que la validació d'aquest interès general de les associacions sigui analitzat i validat per l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública i el registre d'associacions com ho fa el registre de fundacions i el protectorat per les fundacions.

Perquè una associació pugui ser declarada d'utilitat pública i una fundació pugui ser inscrita en el Registre de Fundacions han de donar compliment als següents 4 requisits:

- ✓ Han de tenir finalitats d'interès general.
- ✓ Han de constar inscrites al registre corresponent.
- ✓ Els càrrecs dels òrgans de govern han de ser gratuïts, encara que poden ser retribuïts per tasques professionals o laborals diferents de les pròpies dels patrons o membres de la Junta Directiva.
- ✓ Les activitats de les entitats han d'estar obertes a qualsevol beneficiari diferent dels seus associats, fundadors, patrons i persones vinculades.

A la CA de Catalunya, per justificar que l'associació dona compliment als esmentats quatre requisits i poder optar a ser declarada d'utilitat pública s'ha de presentar els següents documents a la Direcció General de Dret, Entitats Jurídiques i Mediació (Departament de Justícia, Drets i Memòria):

1. Escrit amb dos apartats:

- 1.1. Especificar les raons per les quals l'associació o federació vol ser declarada d'utilitat pública.
- 1.2. Esposar els aspectes objectius que justifiquin que l'associació sigui considerada d'utilitat pública, fent referència a les seves activitats. Es recomana en aquest punt adjuntar informes emesos d'administracions públiques, organismes públics o privats i/o institucions públiques que tinguin competències en relació amb les finalitats estatutàries i les activitats de l'entitat, en els quals s'indiqui en quina mesura aquestes finalitats i activitats tendeixen a promoure l'interès general.

2. Fotocòpia del CIF de l'associació

3. Certificat acreditatiu de l'acord de l'assemblea general pel qual s'ha aprovat la sol·licitud de la declaració d'utilitat pública i de la composició de la junta directiva, fent constar els noms i

cognoms de cada membre, el domicili, el càrrec que ocupa i la data del nomenament de cada membre.

4. Memòries de les activitats que hagi desenvolupat l'associació durant els dos anys precedents
5. Documentació comptable corresponent als dos últims exercicis

Entenem que la presentació i requeriment de l'esmentada documentació és raonable i adequada per validar administrativament l'interès general de l'associació, únicament en el punt següent d'aquest informe proposarem que no sigui necessària la presentació de les memòries i documentació comptable dels dos últims exercicis i que aquesta sigui substituïda per la presentació d'un pla de viabilitat similar al que es presenta per part de les fundacions a la seva constitució i d'aquesta manera no haver d'esperar dos anys d'inscripció per poder sol·licitar la declaració d'utilitat pública, sent necessària, però la prèvia modificació de l'article 31 de la Llei Orgànica 1/2002.

Amb l'entrada en vigor del Reial decret 1266/2007 es va traspasar a la Generalitat de Catalunya la funció de declarar la utilitat pública. Des d'aquell moment la Generalitat de Catalunya exerceix les funcions de declaració d'utilitat pública que inclou en tot cas l'informe del ministeri d'Economia i Hisenda previst en la Llei Orgànica 1/2002, de 22 de març que tindrà administrativament caràcter de preceptiu i vinculant.

Encara que la Generalitat de Catalunya té les competències sobre la declaració d'utilitat pública l'informe del ministeri d'hisenda és preceptiu i determinant, per tant, en cap cas podrà la Generalitat contradir el contingut de l'informe d'hisenda en via administrativa i, per tant, atorgar la utilitat pública a una entitat que segons l'informe d'hisenda no reuneix els requisits. L'òrgan instructor pot sol·licitar informes favorables també a les administracions públiques competents a raó de les finalitats estatutàries i activitats de l'associació sol·licitant, però aquests no són informes preceptius i determinats com el d'hisenda i l'administració els pot o no demanar.

Dit això, però, en l'àmbit jurisdiccional hi ha hagut un canvi de criteri, fins a la sentència del Tribunal Suprem de 22 de novembre de 2011 en la que es va atorgar la utilitat pública al Club Natació Manresa, s'aplicava jurisdiccionalment el procediment legalment establert en el que l'informe favorable de l'Agència Tributària era preceptiu i vinculant, fent l'AEAT una interpretació del concepte d'interès molt restrictiva, entenent que les entitats que presten serveis a canvi d'una contraprestació no beneficien a un col·lectiu genèric de persones. A partir d'aquell moment s'ha començat a qüestionar el caràcter preceptiu i vinculant de l'informe d'hisenda, havent obtingut en via jurisdiccional i des de l'esmentada sentència diverses associacions el reconeixement de la condició d'utilitat pública, però clar aquí estem parlant d'impugnació via jurisdiccional.

5. PROPOSTA DE MILLORA PROCEDIMENT PER OBTENIR LA DECLARACIÓ D'UTILITAT PÚBLICA

Arribat a aquest punt de l'informe entenem que si en les fundacions és el protectorat i el Registre de Fundacions qui valida l'interès general de les fundacions, en el supòsit que una associació vulgui demanar la utilitat pública hauria de ser l'òrgan de supervisió de les associacions d'utilitat pública i el registre d'associacions qui hauria de validar el compliment de l'interès general d'aquestes entitats i no el ministeri d'hisenda com actualment disposa el procediment establert.

L'òrgan de supervisió de les associacions d'utilitat pública el trobem també en el Departament de Justícia, Drets i Memòria, com el Registre de Fundacions i el Protectorat.

El Registre de Fundacions de la Generalitat de Catalunya el gestiona el Protectorat, òrgan aquest últim que exerceix el control públic-administratiu de les fundacions, vetllant perquè es compleixin les seves finalitats fundacionals, les disposicions legals i els estatuts de les fundacions i perquè es respecti la voluntat fundacional, garantint el correcte exercici del dret de fundació reconegut a la constitució.

Per altra banda, les associacions declarades d'utilitat pública són controlades per l'òrgan de supervisió de les associacions i no hem d'oblidar que tenen a diferència de les fundacions també un òrgan de control intern: l'assemblea general.

El que justifica la intervenció de l'Administració de la Generalitat per mitjà del Protectorat i de l'òrgan de supervisió de les associacions d'utilitat pública és el fet que totes aquestes entitats persegueixen finalitats d'interès general i són beneficiàries d'ajuts, subvencions i beneficis fiscals.

Per aquest motiu, entenem que hauria de ser l'òrgan de supervisió de les associacions d'utilitat pública el que verificués el compliment de l'interès general de l'associació que pretén tenir el caràcter d'utilitat pública, no sent en cap cas necessari l'emissió de l'informe del Ministeri d'Hisenda.

Proposem, per tant, la modificació de l'article 35 de la Llei Orgànica 1/2002, de 22 de març, i en l'article 3 del Real Decret 1740/2003, de 19 de desembre excloent la necessitat de l'informe preceptiu i determinant del Ministeri d'Hisenda, ja que avui en dia i segons estipula el procediment en el cas que l'informe d'hisenda sigui desfavorable l'administració no podrà emetre un dictamen contrari en cap cas, quedant només la possibilitat d'impugnar la resolució judicialment, procés que només podran iniciar determinades associacions. Les esmentades normes també mencionen que l'òrgan instructor de la utilitat pública pot sol·licitar informes favorables de les administracions públiques competents a raó de les finalitats estatutàries i activitats de l'associació sol·licitant, però aquests no són informes preceptius i determinats com el d'hisenda i l'administració els pot o no demanar, entenent, segons el nostre criteri que no seria necessària la seva petició si a la presentació de la documentació l'associació aporta informes de les administracions amb les quals comparteix finalitats.

A part d'aquesta modificació dels esmentats articles proposem que les associacions no hagin d'esperar per enviar la sol·licitud per ser declarades d'utilitat pública dos anys des de la seva inscripció i procedir a modificar l'article 31 de la Llei Orgànica 1/2002, podent la Generalitat substituir el requeriment de les memòries de les activitats i la documentació comptable dels dos últims per la presentació d'un pla de viabilitat dels dos primers anys de funcionament de l'associació similar al regulat en la constitució de les fundacions, essent necessari sempre la prèvia inscripció de l'associació al registre.

6. REQUISITS QUE HAN DE COMPLIR LES ESAL PER GAUDIR DELS BENEFICIS FISCALS ESTABLERTS EN LA LLEI 49/2002.

Segons disposa l'article 4t de la Llei 49/2002 les fundacions i les associacions declarades d'utilitat pública podran ser beneficiàries del règim fiscal especial establert en la citada llei si donen compliment als següents 10 requisits:

1.- Que persegueixin fins d'interès general, com poden ser, entre altres, els de defensa dels drets humans, de les mates del terrorisme i actes violents, els d'assistència social i inclusió social, cívics, educatius, culturals, científics, esportius, sanitaris, laborals, d'enfortiment institucional, de cooperació per al desenvolupament, de promoció del voluntariat, de promoció de l'acció social, defensa del medi ambient, de promoció i atenció a les persones en risc d'exclusió per raons físiques, econòmiques o culturals, de promoció dels valors constitucionals i defensa dels principis democràtics, de foment de la tolerància, de foment de l'economia social, de desenvolupament de la societat de la informació, de recerca científica, desenvolupament o innovació tecnològica i de transferència de la mateixa cap al teixit productiu com a element impulsor de la productivitat i competitivitat empresarial.

2.- Que destinin a la realització d'aquests fins a almenys el 70 per 100 de les següents rendes i ingressos:

a) Les rendes de les explotacions econòmiques que desenvolupin.

b) Les rendes derivades de la transmissió de béns o drets de la seva titularitat. En el càlcul d'aquestes rendes no s'inclouran les obtingudes en la transmissió onerosa de béns immobles en els quals l'entitat desenvolupi l'activitat pròpia del seu objecte o finalitat específica, sempre que l'import de la citada transmissió es reinverteixi en béns i drets en els quals concorri aquesta circumstància.

c) Els ingressos que aconseguixin per qualsevol altre concepte, deduïts les despeses realitzades per a l'obtenció de tals ingressos. Les despeses fetes per a l'obtenció de tals ingressos podran estar integrats, si s'escau, per la part proporcional de les despeses per serveis exteriors, de les despeses de personal, d'altres despeses de gestió, de les despeses financeres i dels tributs, mentre contribueixin a l'obtenció dels ingressos, excloent d'aquest càlcul les despeses realitzades per al compliment dels fins estatutaris o de l'objecte de l'entitat sense fins lucratiu. En el càlcul dels ingressos no s'inclouran les aportacions o donacions rebudes en concepte de dotació patrimonial en el moment de la seva constitució o en un moment posterior.

Les entitats sense fins lucratiu hauran de destinar la resta de les rendes i ingressos a incrementar la dotació patrimonial o les reserves.

El termini per al compliment d'aquest requisit serà el comprès entre l'inici de l'exercici en què s'hagin obtingut les respectives rendes i ingressos i els quatre anys següents al tancament d'aquest exercici.

3.- Que l'activitat feta no consisteixi en el desenvolupament d'explotacions econòmiques alienes al seu objecte o finalitat estatutària. S'entendrà complet aquest requisit si l'import net de la xifra de negocis de l'exercici corresponent al conjunt de les explotacions econòmiques no exemptes alienes al seu objecte o finalitat estatutària no excedeix del 40 per 100 dels ingressos totals de l'entitat, sempre que el desenvolupament d'aquestes explotacions econòmiques no exemptes no vulneri les normes reguladores de defensa de la competència en relació amb empreses que facin la mateixa activitat. A l'efecte d'aquesta Llei, es considera que les entitats sense fins lucratius desenvolupen una explotació econòmica quan duguin a terme l'ordenació per compte propi de mitjans de producció i de recursos humans, o d'un de tots dos, amb la finalitat d'intervenir en la producció o distribució de béns o serveis. L'arrendament del patrimoni immobiliari de l'entitat no constitueix, a aquest efecte, explotació econòmica.

4.- Que els fundadors, associats, patrons, representants estatutaris, membres dels òrgans de govern i els cònjuges o parents fins al quart grau inclusivament de qualsevol d'ells no siguin els destinataris principals de les activitats que es facin per les entitats, ni es beneficiïn de condicions especials per a utilitzar els seus serveis.

El que es disposa en el paràgraf anterior no s'aplicarà a les activitats de recerca científica i desenvolupament tecnològic, ni a les activitats d'assistència social o esportives a què es refereix l'article 20, apartat un, en els seus números 8è i 13è, respectivament, de la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'Impost sobre el Valor Afegit, ni a les fundacions la finalitat de les quals sigui la conservació i restauració de béns del Patrimoni Històric Espanyol que compleixin les exigències de la Llei 16/1985, de 25 de juny, del Patrimoni Històric Espanyol, o de la Llei de la respectiva comunitat autònoma que li sigui aplicable, en particular respecte dels deures de visita i exposició pública d'aquests béns.

El que es disposa en el primer paràgraf d'aquest número no resultarà d'aplicació a les entitats a què es refereix el paràgraf e) de l'article anterior.

5.- Que els càrrecs de patró, representant estatutari i membre de l'òrgan de govern siguin gratuïts, sense perjudici del dret a ser reemborsats de les despeses degudament justificades que l'acompliment de la seva funció els ocasioni, sense que les quantitats percebudes per aquest concepte puguin excedir dels límits previstos en la normativa de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques per a ser considerades dietes exceptuades de gravamen.

El que es disposa en el paràgraf anterior no resultarà d'aplicació a les entitats a què es refereix el paràgraf e) de l'article 3 de la Llei 49/2002 i respectarà el règim específic establert per a

aquelles associacions que, d'acord amb la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del Dret d'Associació, hagin estat declarades d'utilitat pública.

Els patrons, representants estatutaris i membres de l'òrgan de govern podran percebre de l'entitat retribucions per la prestació de serveis, inclosos els prestats en el marc d'una relació de caràcter laboral, diferents dels que implica l'acompliment de les funcions que els corresponen com a membres del Patronat o òrgan de representació, sempre que es compleixin les condicions previstes en les normes per les quals es regeix l'entitat. Tals persones no podran participar en els resultats econòmics de l'entitat, ni per si mateixes, ni a través de persona o entitat interposada.

El que es disposa en aquest número serà aplicable igualment als administradors que representin a l'entitat en les societats mercantils en què participi, tret que les retribucions percebudes per la condició d'administrador es reintegrin a l'entitat que representin. En aquest cas, la retribució percebuda per l'administrador estarà exempta de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques, i no existirà obligació de practicar retenció a compte d'aquest impost.

6.- Que, en cas de dissolució, el seu patrimoni es destini íntegrament a alguna de les entitats considerades com a entitats beneficiàries del mecenatge als efectes previstos en els articles 16 a 25, tots dos inclusivament, de la Llei 49/2002, o a entitats públiques de naturalesa no fundacional que persegueixin fins d'interès general, i aquesta circumstància estigui expressament contemplada en el negoci fundacional o en els estatuts de l'entitat dissolta, sent aplicable a aquestes entitats sense fins lucratiu el que es disposa en el paràgraf c) de l'apartat 1 de l'article 97 de la Llei 43/1995, de 27 de desembre, de l'Impost de societats. En cap cas tindran la condició d'entitats sense fins lucratiu, a l'efecte d'aquesta Llei, aquelles entitats el règim jurídic de les quals permeti, en els supòsits d'extinció, la reversió del seu patrimoni a l'aportant del mateix o als seus hereus o legataris, tret que la reversió estigui prevista en favor d'alguna entitat beneficiària del mecenatge als efectes previstos en els articles 16 a 25, tots dos inclusivament, d'aquesta Llei.

7.- Que estiguin inscrites en el registre corresponent.

8.- Que compleixin les obligacions comptables previstes en les normes per les quals es regeixen o, en defecte d'això, en el Codi de Comerç i disposicions complementàries.

9.- Que compleixin les obligacions de *rendició de comptes* que estableixi la seva legislació específica. En absència de previsió legal específica, hauran de rendir comptes abans de transcorreguts sis mesos des del tancament del seu exercici davant l'organisme públic encarregat del registre corresponent.

10.- Que elaborin anualment una memòria econòmica en la qual s'especifiquin els ingressos i despeses de l'exercici, de manera que puguin identificar-se per categories i per projectes,

així com el percentatge de participació que mantinguin en entitats mercantils.

Les entitats que estiguin obligades en virtut de la normativa comptable que els sigui aplicable a l'elaboració anual d'una memòria hauran d'incloure en aquesta memòria la informació a què es refereix aquest número.